

ŻNG.8361.367.2012
ŻNG.8361.389.2012
ŻNG.8361.415.2012

DECYZJA Nr 6/2013

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2000r. Dz. U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz w związku z art. 40a ust. 1 pkt 3, ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.).

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

nakłada na przedsiębiorcę "real,- Sp. z o.o. i Spółka", Spółka Komandytowa; Al. Krakowska 61, 02-183 Warszawa, NIP: 521-29-35-933, karę pieniężną w wysokości 500,00 złotych (słownie złotych: pięćset 00/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu mrożonego środka spożywczego: pierogów z nadzieniem 40 % mięsa głęboko mrożonych a' 400 g, wyprodukowanych dla "real,- Sp. z o.o. i Spółka", Spółka Komandytowa, Al Krakowska 61, 02-183 Warszawa przez Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego „Fritar” S.A. z oznaczeniem daty minimalnej trwałości – najlepiej spożyć przed końcem „02.2013”, wartości 42,77 zł - **nieodpowiadającego jakości handlowej zadeklarowanej na opakowaniu jednostkowym z uwagi na obniżoną zawartość nadzienia.**

Uzasadnienie:

W dniach 23 – 26 października 2012r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej *Opolski WIiH* przeprowadzili na podstawie upoważnienia ZNG-367/2012 z dnia 23.10.2012r. kontrolę w "real,- Sp. z o.o. i Spółka", Spółka Komandytowa, Al Krakowska 61, 02-183 Warszawa, Hipermarket w Opolu, ul. Wrocławska 154, zwanym dalej *stroną*.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 3 ust.1,2,3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z dnia 30 kwietnia 2004 r., Nr 165 s.1 z późn. zm.),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o jakości handlowej*,
- art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. Nr 151, poz.1219 ze zm.), zwanej dalej *ustawą o Inspekcji Handlowej*.

W toku kontroli w dniu 23 października 2012r. pobrano do badań laboratoryjnych próbki pierogów z nadzieniem 40% mięsa głęboko mrożonych a'400g, zwanych dalej *pierogami z nadzieniem*, wyprodukowanych dla "real,- Spółka z o.o. i Spółka", Spółka Komandytowa, Al. Krakowska 61, 02-183 Warszawa przez Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego „Fritar” S.A., z oznaczeniem daty minimalnej trwałości – „najlepiej spożyć przed końcem 02.2013” celem przeprowadzenia badań organoleptycznych i fizyczno – chemicznych. Na powyższą okoliczność sporządzono protokół pobrania próbki nr. 078112_z dnia 23.10.2012r. (skorzygowany, pismem Nr ŻNG.8361.367.2012 z dnia 12.12.2012r.).

Próby zostały przekazane do Laboratorium Kontrolno - Analitycznego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu ul. Ofiar Oświęcimskich 15A.

Z przeprowadzonych badań wynika, że badana próbka przedmiotowych *pierogów z nadzieniem* nie odpowiada jakości handlowej zadeklarowanej przez producenta na opakowaniu z uwagi na obniżoną zawartość nadzienia (zadeklarowano 40%, a stwierdzono 34%, 35%, 35% przy niepewności pomiaru $\pm 2\%$). Szczegóły analizy udokumentowano w sprawozdaniu z badań Nr 376/2012 z dnia 30.10.2012r. Strona została zapoznana z wynikami badań laboratoryjnych, w dniu 09.11.2012r. w toku kontroli przeprowadzonej na podstawie upoważnienia ŻNG-389/2012 z dnia 09.11.2012r. oraz pouczona o prawie do złożenia wniosku o zbadanie próbek kontrolnych *własnoręcznie przygotowanych pierogów z nadzieniem*. W piśmie z dnia 09.11.2012r. strona złożyła wniosek o przeprowadzenie badania próbek kontrolnych.

W toku ponownej kontroli w dniu 27 listopada 2012r. pobrano do badań laboratoryjnych próbki kontrolne z ww. partii *pierogów z nadzieniem*, co zostało opisane w protokole pobrania próbki nr 084753 z dnia 27.11.2012r. Próbkę ww. produktu przekazano do Laboratorium Kontrolno - Analitycznego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach ul. Brata Alberta 4. Na podstawie sprawozdania z badań Nr 438/2012 z dnia 29.11.2012r. wystawionego przez wyżej wymienione laboratorium *Opolski WIH* stwierdził, że przedmiotowe *pierogi z nadzieniem* nie odpowiadają jakości handlowej zadeklarowanej przez producenta na opakowaniu z uwagi na zaniżoną zawartość nadzienia (zadeklarowano 40%, a stwierdzono 35%, 36,4% i 34,9 % przy niepewności pomiaru $\pm 1,4\%$).

W oparciu o zebrany w toku kontroli materiał dowodowy *Opolski WIH* uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej na podstawie art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu ww. artykułu rolno – spożywczego, który nie odpowiadał jakości handlowej.

W dniu 25 stycznia 2013r. *Opolski WIH* zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego. Strona, została także poinformowana, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, przysługuje jej na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań.

Opolski WIH wyznaczył stronie 10 - dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia pisma o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Strona skorzystała z przysługującej prawa i w piśmie z 30.01.2013r. wypowiedziała się co do stwierdzonych wyników.

Strona stwierdziła, że obniżenie zawartości nadzienia było nieznaczne przy jednoczesnym uzyskaniem wyższej masy netto od deklarowanej, co wg strony może świadczyć, że intencją producenta nie było wprowadzanie do obrotu artykułu niewłaściwej jakości.

Odnosząc się do powyższego zarzutu *Opolski WIH* powtórnie przeanalizował wyniki badań laboratoryjnych tj. sprawozdanie Nr 376/2012 z 30.10.2012r. – które, dotyczyły próby pierwotnej i sprawozdanie Nr 438/2012 z dnia 29.11.2012r., które dotyczy próby kontrolnej.

Z tychże badań wynika, że przedmiotowe *pierogi z nadzieniem* nie odpowiadają deklaracji zamieszczonej na opakowaniu z uwagi na obniżoną zawartość nadzienia w odcieciu procentowym,

co daje niedobór nadzienia w wyrobie, ponieważ przy deklaracji 40 % otrzymano wyniki dla próby pierwotnej przy niepewności $\pm 2\%$ (34%, 35%, 35%), natomiast dla próbki kontrolnej przy niepewności $\pm 1,4\%$ (35%; 36,4%; i 34,9 %), co daje niedobór w każdej próbce od 5,5 % do 10% zawartości nadzienia farszu.

Ponadto *strona* poinformowała o stanowisku producenta odnoszącym się do procesu produkcyjnego *pierogów z nadzieniem*. Producent zapewnił, iż na każdym etapie produkcji, na bieżąco przeprowadzany jest monitoring produkcji, gdzie każda produkowana partia wyrobów sprawdzana jest przez dział jakości. Dodatkowo przesłane zostały formularze przebiegu produkcji wyrobów mączno – ziemniaczanych, w których prowadzone są szczegółowe zapisy z przebiegu produkcji. Według tej dokumentacji sprawdzone parametry fizyczne zostały zachowane, nie wykazując odchyień w kontrolowanych parametrach. Zawartość nadzienia wg *strony* oscylowała w przedziale 40 - 42 %.

Niezależnie od powyższego *strona* wniosła uwagę, że oba uzyskane wyniki (przeprowadzone na próbce podstawowej i kontrolnej) nie były prowadzone w oparciu o akredytowaną metodę. *Opolski WIH* uznaje, że zgodnie z przepisami zawartymi w art. 29 ustawy o Inspekcji Handlowej oraz art. 32 ustawy o jakości handlowej badania związane z kontrolą jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych przeprowadzane są w laboratoriach Inspekcji Handlowej, a w uzasadnionych przypadkach w innych wyspecjalizowanych laboratoriach.

Przepisy zawarte w przywołanych ustawach nie nakładają obowiązku przeprowadzania badań w laboratoriach akredytowanych, a tym bardziej przy użyciu wyłącznie metod akredytowanych.

Podkreślenia wymaga fakt, iż akty prawne na poziomie wspólnotowym, jak i krajowym, wymagają, aby badania laboratoryjne w ramach urzędowej kontroli żywności wykonywane były przez laboratoria akredytowane, nie nakładają obowiązku przeprowadzenia badań wyłącznie metodami akredytowanymi. Stanowi o tym art. 5 ust. 2 lit. d rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE z 2004 Nr 191 str.1 z późn. zm.).

Szczegóły w zakresie metod analiz i wymagań odnośnie laboratoriów wykonujących badania w ramach urzędowej kontroli żywności zostały zawarte w art. 11 i 12 w/w rozporządzenia.

W niniejszej sprawie, wyniki badań próbki podstawowej produktu zostały opisane w sprawozdaniu z badań odpowiednio pod nr 376/2012 opatrzonych znakiem akredytacji PCA (nr akredytacji AB 716), co oznacza, że badania zostały przeprowadzone w akredytowanym laboratorium, natomiast próbki kontrolnej przez Laboratorium UOKiK w Katowicach (nr akredytacji AB 717), które posiadają stosowaną akredytację nadaną przez PCA, (dostępną na stronie internetowej www.pca.gov.pl), a więc są uprawnione do dokonywania analizy pobranych w trakcie kontroli próbek środków spożywczych.

Wyniki badań próbki podstawowej zawarte w sprawozdaniu z badań Nr 376/2012 oraz próbki kontrolnej w sprawozdaniu z badań pod Nr 438/2012 są wiarygodne i zgodne z obowiązującym prawem.

Strona zawnioskowała również o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej twierdząc, że byłaby ona w tym przypadku krzywdząca i nieuzasadniona.

Opolski WIH uznaje, że nie ma postaw do uwzględnienia wniosku *strony* o odstąpienie od nałożenia kary z uw

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 01.02.2002 r., Nr 31 ze zm.) **podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają na wszystkich etapach zgodność żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.**

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 4 ust. 1, że **wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej**, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, **jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.**

Jak wynika z przepisu art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*, przez **jakość handlową** należy rozumieć **cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości, lub masy** oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Biorąc powyższe pod uwagę *Opolski WIH* uznał, iż kontrolowany przedsiębiorca był odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu (w rozumieniu art. 3 pkt 4 *ustawy o jakości handlowej*) produktu nieodpowiadającego jakości handlowej zwłaszcza, że produkt ten wyprodukowany został dla sieci Real, z logo real,- QUALITY.

Na skutek przeprowadzonego postępowania *Opolski WIH* podjął decyzję o wymierzeniu przedsiębiorcy kary pieniężnej.

Ustalając wysokość kary *Opolski WIH* wziął pod uwagę przesłanki określone w art. 40a ust. 5 *ustawy o jakości handlowej*.

Opolski WIH stwierdził:

1. **średni stopień szkodliwości czynu**, gdyż wprowadzenie do obrotu pierogów z nadzieniem 40% z mięsa głęboko mrożonych, dla której, zadeklarowana zawartość tarszu czyli skrobinika głównego różniła się od ilości rzeczywistej. Powyższe naruszało interesy konsumenta, który dokonując zakupu przedmiotowego artykułu spożywczego otrzymywał produkt o zaniżonych parametrach jakościowych niż wynikało to z zamieszczonej na opakowaniu deklaracji.

2. **średni stopień zawinienia**, ponieważ zgodnie z zamieszczonym na opakowaniach oznaczeniem, przedmiotowe pierogi zostały wyprodukowane dla sieci real,- z logo „real,- QUALITY”. W związku z powyższym to kontrolowany przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu produktu nieodpowiadającego jakości handlowej zadeklarowanej w oznakowaniu. Przyjmuje się, iż stopień zawinienia jest skutkiem niedbalstwa ze strony przedsiębiorcy, ponieważ nie przewidywał on, że popełni czyn zabroniony, choć powinien i mógł to przewidzieć jako profesjonalista prowadzący wieloletnią działalność.

Opolski WIH wziął pod uwagę fakt, że stwierdzona wada powstała na etapie produkcji u producenta, a produkt ten nie był wcześniej kwestionowany przez organ urzędowej kontroli żywności.

3. **średni zakres naruszenia**, bowiem wprowadzony do obrotu środek spożywczy nie spełniał wymagań w zakresie jakości handlowej zadeklarowanej na opakowaniach jednostkowych dość istotnych z punktu widzenia właściwości produktu, a tym samym został wprowadzony do obrotu z naruszeniem art. 4 ust. 1 *ustawy o jakości handlowej*. Przy ocenie zakresu naruszenia organ uwzględnił, iż rzetelna informacja o produkcie stanowi najważniejszy element jakości handlowej z punktu widzenia interesów i praw konsumenta, ponieważ jest to główna informacja jaką kieruje się konsument podczas dokonywania wyboru zakupu danego produktu.

4. **dotychczasową działalność przedsiębiorcy** – z dokumentacji zgromadzonej przez *Opolski WIH* wynika, że kontrolowany przedsiębiorca w okresie ostatnich 24 miesięcy po raz drugi naruszył przepisy *ustawy o jakości handlowej* (w 2010 roku strona wprowadziła do obrotu 2 partie wyrobów garmazeryjnych o zaniżonych zawartościach wsadu).

5. **wielkość obrotów** przedsiębiorcy określa jego pozycję na rynku, pozwala na dostosowanie wymiaru kary do jego możliwości, przyczyniając się do urzeczywistnienia funkcji prewencyjnej kary. Ustalając wysokość kary *Opolski WIIH* wziął pod uwagę fakt, iż wielkość przedsiębiorcy wykracza poza przesłanki zawarte w rozdziale 7 ustawy z dnia 22 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. nr 220, poz. 1447 z późn. zm.) dotyczące mikro, małych i średnich przedsiębiorców i sklasyfikowano go jako „dużego” przedsiębiorcę, prowadzącego działalność w formie sieci handlowej o mocnej pozycji na rynku na terenie całego kraju.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne i prawne dokonane w toku postępowania, a w szczególności o ustalenia odnoszące się do pięciu przesłanek wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej.

Ponadto zgodnie z art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej „Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno - spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów do obrotu lecz nie mniejszej niż 500,00 zł oraz z treścią art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 01.02.2002 r., Nr 31 ze zm.) ustanowiono normę, iż kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. *Opolski WIIH* orzekł jak w sentencji i wymierzył **karę w wysokości 500 zł.**

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej karę pieniężną, która stanowi dochód budżetu państwa, przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą, w tym przypadku **„real,- Sp. z o.o. i Spółka”, Spółka Komandytowa Al. Krakowska 61, 02-183 Warszawa,** powinien wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu **numer**

Opolski Wojewódzki Inspektorat
Inspekcji Handlowej
Zygmunt Jurczak